

OPS2016

Laaja-alainen osaaminen, monialaiset oppimiskokonaisuudet, uudistuvat oppiaineet sekä vuosiluokkakohtaisten osuuksien valmistelu paikallisessa opetussuunnitelmassa

Oulu 26.2.2015

Irmeli Halinen ja Eija Kauppinen
OPETUSHALLITUS

Perusopetuksen perusteiden rakenne

- ◆ Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet muodostuvat kaikelle opetukselle yhteisestä osuudesta sekä tuntijaon nivelkohtien mukaisesti muodostetuista vuosiluokkakokonaisuuksista:
 - Luvut 1-12 - kaikille yhteiset osuudet
 - Luku 13 - vuosiluokat 1 - 2
 - Luku 14 - vuosiluokat 3 - 6
 - Luku 15 - vuosiluokat 7 - 9

Vuosiluokkakokonaisuuksien rakenne

- ◆ Vuosiluokkakokonaisuudet puolestaan muodostuvat
 - Siirtymävaiheiden kuvauksesta
 - Ko. vuosiluokkien erityisestä tehtävästä
 - Laaja-alaisen osaamisen tavoitteista ko. vuosiluokilla
 - Ko. vuosiluokkien oppiaineiden kuvauksista

Laaja-alainen osaaminen

- ◆ Valtioneuvoston asetuksen mukaan tiedonalakohtaisen osaamisen lisäksi tulee tavoitella oppiainerajat ylittävää ja yhdistävää osaamista.
- ◆ Laaja-alaisen osaamisen tarve nousee ympäröivän maailman muutoksesta.
- ◆ Laaja-alainen osaaminen on kuvattu tavoitteita käsittelevässä luvussa kolme ja määritelty siinä kunkin osaamisalueen yleiset tavoitteet
- ◆ Tavoitteet on purettu vuosiluokkakokonaisuuksittain tarkempisiin tavoitteisiin luvuissa 13, 14 ja 15

Perusopetuksen tavoitteet ja laaja-alainen osaaminen

- tiedot
- taidot
- arvot
- asenteet
- tahto

Siihen kuuluu myös kyky käyttää tietoja ja taitoja tilanteen edellyttämällä tavalla.

Laaja-alaisen osaamisen pohdintaa: Ajattelu ja oppimaan oppiminen

Opiskelijan muuttuva rooli

- Miten ajattelua ja oppimista voi harjoitella? Miten niiden kehittyminen tulee näkyväksi? Mikä on oman sisäisen tiedon/kokemustiedon merkitys? Mitä iloa noista taidoista on?

Muuttuva maailma

- Mitkä ilmiöt vaikuttavat/muuttavat ajatteluamme ja oppimista? Mitä uusia mahdollisuuksia avautuu?

Muuttuva opetus

- Miten ajattelun ja oppimaan oppimisen taitoja voi opettaa? Mitä se merkitsee koulutyössä? Mikä on kunkin oppiaineen rooli, mitä eri aineet voivat antaa?

Muuttuva sivistyskäsitys ja osaaminen

- Millaisia ajattelun taitoja tarvitaan?
- Mikä on oppimisen taitojen merkitys työssä/työelämässä?

Ajattelu ja oppimaan oppiminen

Miksi?

- Perusta muun osaamisen kehittymiselle ja elinikäiselle oppimiselle, tarvitaan kaikilla elämänalueilla

Miten?

- Tutkiva ja luova työskentelyote, yhdessä tekeminen, mahdollisuus syventymiseen ja keskittymiseen
- Kannustava ja ohjaava palaute, rohkaisu...
- Tilaa oppilaiden omille ...
- Vuorovaikutus, leikit, pelillisuus, fyysinen aktiivisuus...

Mitä?

- Ongelmanratkaisu, argumentointi, päättely, johtopäätösten tekeminen, analysointi, vaihtoehtojen huomaaminen ja yhdistely, uuden keksiminen, systeeminen ja eettinen ajattelu
- Oman oppimisprosessin säätely, oppimisstrategioiden kehittäminen

Laaja-alainen osaaminen ja oppiaineet

- ◆ On oppiainerajat ylittävää ja oppiaineita yhdistävää
- ◆ Jokainen oppiaine antaa oman panoksensa kunkin laaja-alaisen osaamisalueen kehittymiseen
- ◆ Oppiaineiden tavoitteet edistävät laaja-alaisen osaamisen tavoitteita
- ◆ Laaja-alainen osaaminen luo perustan kokonaisuuksia rakentavalle, eheyttävälle opetukselle
- ◆ Perusopetuksen arvoperusta ohjaa käyttämään osaamista hyvän edistämiseen.

Laaja-alainen osaaminen oppiaineiden tavoitteissa

Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (L3)

- ◆ auttaa oppilasta ymmärtämään riittävän fyysisen aktiivisuuden ja liikunnallisen elämäntavan merkitys kokonaisvaltaiselle hyvinvoinnille (liikunta)

Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1), Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5)

- ◆ rohkaista oppilaita improvisoimaan sekä suunnittelemaan ja toteuttamaan pienimuotoisia sävellyksiä tai monitaiteellisia kokonaisuuksia eri keinoin ja myös tieto- ja viestintäteknologiaa käyttäen (musiikki)

Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1) ja Monilukutaito (L4)

- ◆ ohjata oppilasta käyttämään ja arvioimaan kriittisesti eri tietolähteitä sekä ilmaisemaan ja perustelemaan erilaisia näkemyksiä fysiikalle ominaisella tavalla (fysiikka)

Laaja-alainen osaaminen oppiaineiden tavoitteissa

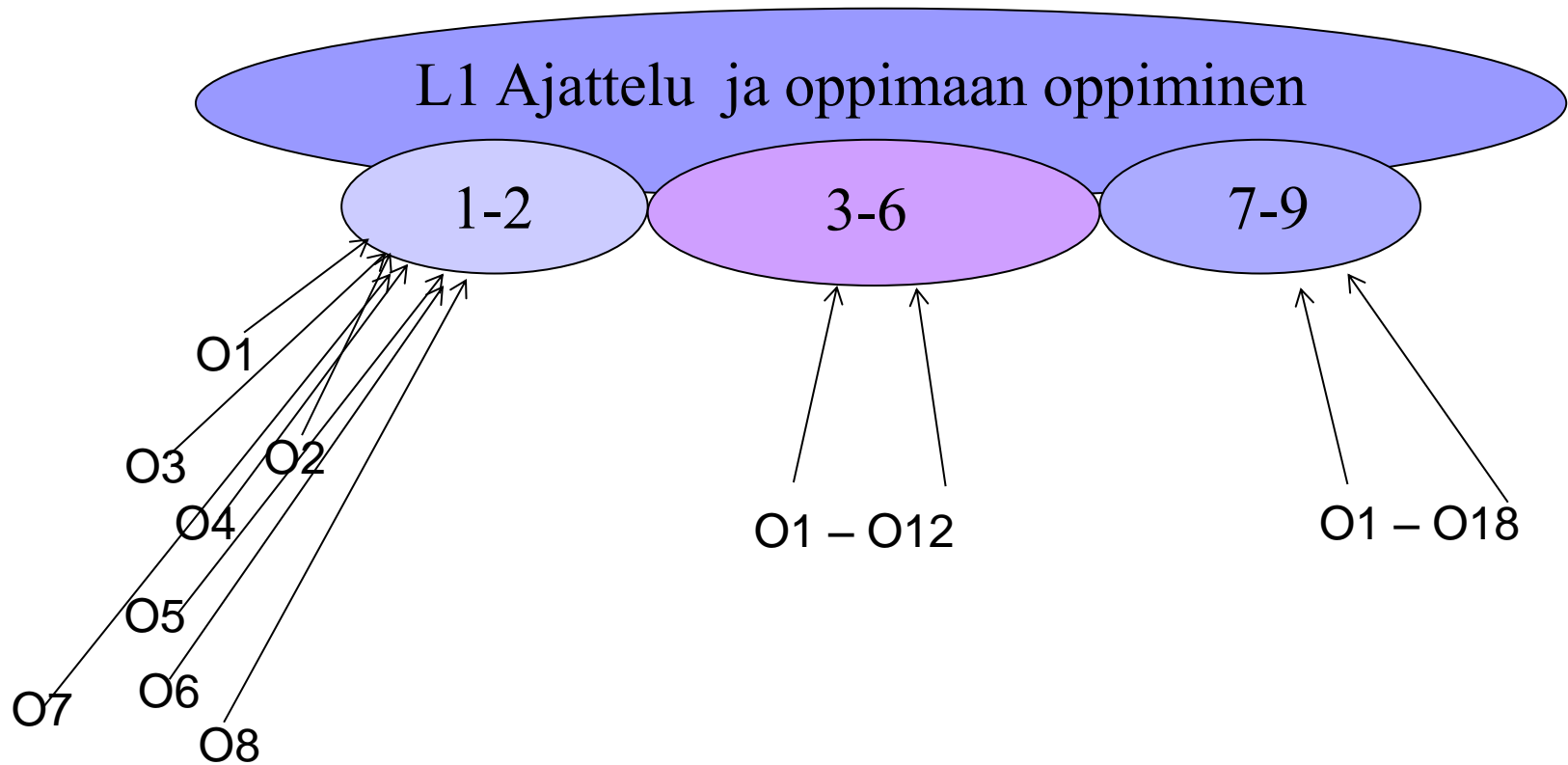
Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)

Monilukutaito (L4), Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5), Työelämätaidot ja yrittäjyys (L6)

- ◆ ohjata oppilasta vahvistamaan tekstin tuottamisen prosesseja, tarjota oppilaalle tilaisuuksia tuottaa tekstiä yhdessä muiden kanssa sekä rohkaista oppilasta vahvistamaan taitoa antaa ja ottaa vastaan palautetta sekä arvioida itseään tekstin tuottajana (suomen kieli ja kirjallisuus, 7-9)

Laaja-alainen osaaminen ja oppiaineet

Oppiaineiden opetus

Lähtökohtana Valtioneuvoston asetuksen (422/2012) 3§ ja sen perustelut

- Opetuksella rakennetaan laajaa yleissivistystä ja tuetaan oppilaiden maailmankuvan avartumista.
- Huolehditaan sekä eri tiedonalojen tavoitteista että yleisemmistä läpileikkaavista tavoitteista
- Tavoitteena on, että oppilaalle rakentuu mielekkäitä, eheyttäviä oppimiskokonaisuuksia, jotka toteutuvat oppiaineiden yhteistyönä.
- Opetuksen tulee perustua tieteelliseen tietoon.

Oppiaineosuudet ja vuosiluokkakokonaisuudet

- ◆ oppiaineosuudet kuvataan vuosiluokkakokonaisuuksittain
→ 1–2, 3–6, 7–9
- ◆ oppiaineiden opetuksessa otetaan huomioon myös siirtymävaiheisiin liittyvät tavoitteet, vuosiluokkien tehtävä ja laaja-alainen osaaminen

Vuosiluokkakokonaisuuden 3 – 6 paikallisesti päätettävät asiat (1)

- ◆ Miten tuetaan oppilaiden siirtymistä toiselta kolmannelle vuosiluokalle sekä kuudennelta seitsemännelle vuosiluokalle?
- ◆ Mitkä ovat vuosiluokkakokonaisuuden 3–6 erityispiirteet ja tehtävät sekä niihin liittyvät paikalliset painotukset? Miten tehtävän toteutumista seurataan ja kehitetään?
- ◆ Mitkä ovat laaja-alaisen osaamisen tavoitteet vuosiluokilla 3–6 ja niiden mahdolliset paikalliset painotukset? Miten osaamisen kehittymistä tuetaan?

Vuosiluokkakokonaisuuden 3 – 6 paikallisesti päätettävät asiat (2)

- ◆ Mitkä ovat kunkin oppiaineen tavoitteet ja keskeiset sisällöt vuosiluokilla 3,4,5 ja 6
- ◆ Mitkä ovat kunkin oppiaineen oppimisympäristöihin ja työtapoihin sekä ohjaukseen, eriyttämiseen ja tukeen ja oppimisen arviointiin liittyvät mahdolliset erityispiirteet vuosiluokkakokonaisuudessa 3–6?

Oppiaineosuuksien rakenne

- ◆ Oppiaineen tehtävä (yleinen + vuosiluokkakokonaisuutta koskeva)
- ◆ Oppiaineen tavoitteet
- ◆ Keskeiset, tavoitteisiin liittyvät sisältöalueet
- ◆ Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityiset tavoitteet ko. oppiaineessa
- ◆ Ohjaus, eriyttäminen ja tuki ko. oppiaineessa
- ◆ Oppilaan oppimisen arviointi ko. oppiaineessa
 - keskeiset arvioinnin ja palautteen antamisen kohteet vuosiluokilla 1–2 TAI
 - arviointikriteerit 6. luokan loppuun (hyvän osaamisen taso) TAI
 - päättöarvioinnin kriteerit arvosanalle 8

Oppiaineen rakenne

(ympäristöoppi 1–2 vuosiluokilla)

Nro	Opetuksen tavoitteet	Tavoitteisiin liittyvät sisältöalueet	Laaja-alainen osaaminen
	Merkitys, arvot ja asenteet		
T1	<ul style="list-style-type: none">tarjota oppilaalle mahdollisuuksia toteuttaa luontaista uteliaisuuttaan ja auttaa oppilasta kokemaan ympäristöopin asiat merkitykselliseksi itselleen	S1-S6	
T2	<ul style="list-style-type: none">kannustaa oppilasta iloitsemaan ympäristöopin oppimisesta, omasta osaamisesta ja uusista haasteista sekä harjoittelemaan pitkäjänteistä työskentelyä	S1-S6	L1 L6
T3	<ul style="list-style-type: none">tukea oppilaan ympäristöherkkyyden kehittymistä ja ohjata oppilasta toimimaan kestäväällä tavalla lähiympäristössä ja kouluyhteisössä	S1-S6	L3 L7
	Tutkimisen ja toimimisen taidot		
T4	<ul style="list-style-type: none">ohjata oppilasta tutkimaan ja toimimaan sekä liikkumaan ja retkeilemään lähiympäristössään	S2-S4, S6	L3
T5	<ul style="list-style-type: none">kannustaa oppilaita ihmettelemään ja kyselemään sekä käyttämään yhteisiä pohdintoja pienten tutkimusten ja muun toiminnan lähtökohtana	S1-S6	L1 L7

Oppiaineiden tavoitteiden muotoilu

Esimerkki: Biologia, tavoite T2 vuosiluokilla 7–9

Opetuksen tavoitteena on

- auttaa oppilasta kuvailemaan eliöiden rakenteita ja elintoimintoja sekä ymmärtämään eliökunnan rakennetta
- **opettajan toiminta + oppilaan toiminta + asiat/ilmiöt, joiden parissa työskennellään**

Oppiaineiden tavoitteiden muotoilu

Esimerkki: Biologia, tavoite T2 vuosiluokilla 7–9

Opetuksen tavoitteena on

- auttaa **oppilasta kuvailemaan eliöiden rakenteita ja elintoimintoja** sekä **ymmärtämään eliökunnan rakennetta**
- **opettajan toiminta + oppilaan toiminta + asiat/ilmiöt, joiden parissa työskennellään**

Esimerkkejä oppiaineiden tavoitteista

Matematiikka, tavoite T7 vuosiluokilla 3–6

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta käyttämään ja ymmärtämään matemaattisia käsitteitä ja merkintöjä

Yhteiskuntaoppi, tavoite T4 vuosiluokilla 3–6

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta tarkastelemaan median roolia ja merkitystä omassa arjessa ja yhteiskunnassa

Esimerkkejä oppiaineiden tavoitteista

Matematiikka, tavoite T7 vuosiluokilla 3–6

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata **oppilasta käyttämään ja ymmärtämään matemaattisia käsitteitä ja merkintöjä**

Yhteiskuntaoppi, tavoite T4 vuosiluokilla 3–6

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata **oppilasta tarkastelemaan median roolia ja merkitystä omassa arjessa ja yhteiskunnassa**

Esimerkki matematiikan tavoitteesta

Matematiikka, tavoite T7 vuosiluokilla 3–6

Opetuksen tavoitteena on

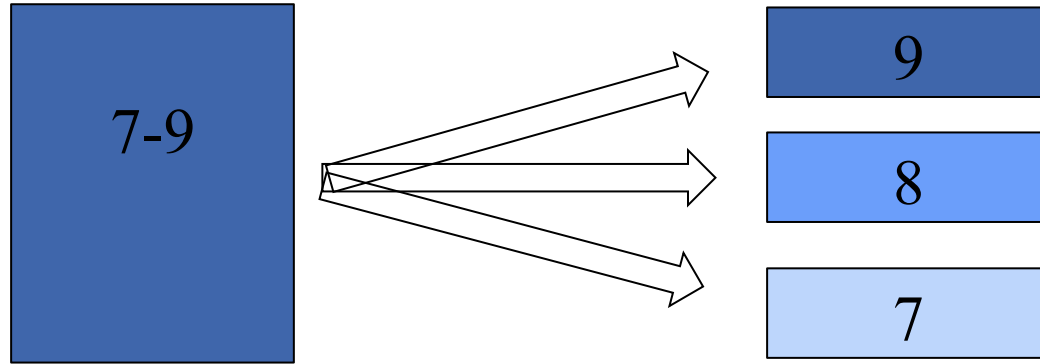
- ohjata oppilasta käyttämään ja ymmärtämään matemaattisia käsitteitä ja merkintöjä

Mistä prosesseista on kyse:

- käyttää → esim. soveltaa ennalta tutuissa tai tuntemattomissa tehtävissä
- ymmärtää → tulkita, luoda merkityksiä; esim. esittää toisin, löytää yhtäläisyyksiä ja eroja, verrata, asettaa järjestykseen

Oppiaineen tavoitteiden jakamisesta vuosiluokille

Tavoitteet ja keskeiset sisällöt kasvavat vuosiluokalta toiselle
JA/TAI

Eri tavoitteet ja keskeiset sisällöt painottuvat eri vuosiluokilla

- **Oppiaineen luonteen mukainen tasapainoinen ratkaisu, jossa on tilaa yhteiselle suunnittelulle oppilaiden kanssa!**

Esimerkki tavoitteiden ja sisältöalueiden otsikoinnista

Tavoitteet

- Merkitys, arvot ja asenteet
- Tutkimisen taidot
- Fysiikan tiedot ja niiden käyttäminen

Tavoitteisiin liittyvät sisältöalueet

- Luonnontieteellinen tutkimus
- Fysiikka omassa elämässä ja elinympäristössä
- Fysiikka yhteiskunnassa
- Fysiikka maailmankuvan rakentajana
- Vuorovaikutus ja liike
- Sähkö

Esimerkki yhteiskuntaopin tavoitteesta

Yhteiskuntaoppi, tavoite T4 vuosiluokilla 3–6

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta tarkastelemaan median roolia ja merkitystä **omassa** arjessa ja **yhteiskunnassa**
- **mistä prosesseista on kyse: tarkastella → tutkia, havainnoida, pohtia?**
- **sisällön ”median roolia ja merkitystä omassa arjessa ja yhteiskunnassa” tarkentaminen sisältöalueiden kuvausten pohjalta**

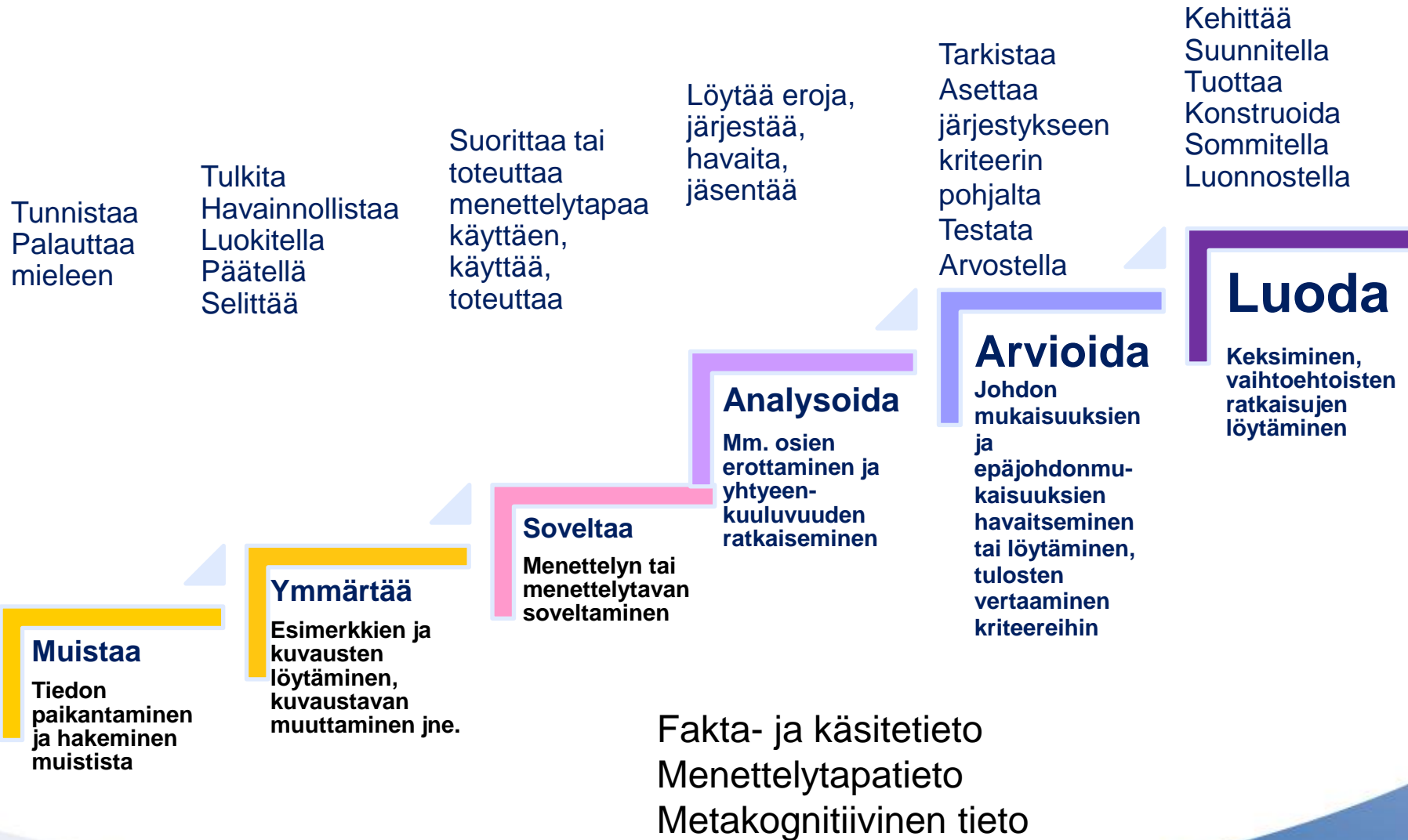
Oppiainenäkökulma: Oppilaan ajattelutaitojen tukeminen

Tiedon taso	Ajattelun tasot (kognitiivinen prosessi)					
	1. Muistaa	2. Ymmärtää	3. Soveltaa	4. Analysoida	5. Arvioida	6. Luoda
A. Faktatieto						
B. Käsitetieto						
C. Menetelmätieto						
D. Metakognitiivinen tieto						

Taksonomiataulu (Krathwohl 2002) ja tarkemmin

http://www.oph.fi/julkaisut/2012/luonnontieteiden_opetuksen_kehittamishaasteita

Kognitiiviset prosessit, Krathwohl (2001)

Tavoitteisiin liittyvät keskeiset sisältöalueet

- ◆ Sisältöalueiden otsikointi kertoo sisällölliset painopisteet
Esimerkiksi suomen kieli ja kirjallisuus:
S1 Vuorovaikutustilanteissa toimiminen, S2 Tekstien tulkitseminen, S3. Tekstien tuottaminen ja S4. Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen
- ◆ Kunkin sisältöalueen tarkempi kuvaus ohjaa sisältöjen valitsemista ja kuvaa, miten sisältöjen kanssa työskennellään (tutustutaan, havainnoidaan, harjoitellaan, tutkitaan, syvennetään, varmistetaan)

Esimerkkejä oppiaineiden arvioinnin kohteista vuosiluokilla 1–2

Keskeisiä arvioinnin ja palautteen antamisen kohteita musiikissa

- edistyminen musiikillisissa yhteistyötaidoissa, erityisesti toimiminen musiikillisen ryhmän jäsenenä
- edistyminen musiikin peruskäsitteiden hahmottamisessa musiikillisen toiminnan kautta.

Keskeisiä arvioinnin ja palautteen antamisen kohteita matematiikassa

- edistyminen lukukäsitteen ymmärtämisessä ja lukujonotaidoissa
- edistyminen kymmenjärjestelmän ymmärtämisessä
- edistyminen laskutaidon sujuvuudessa
- edistyminen kappaleiden ja kuvioden luokittelun taidoissa
- edistyminen matematiikan käyttämisessä ongelmanratkaisussa.

Esimerkkejä ympäristöopin arviointikriteereistä 6. vuosiluokan päätteeksi hyvää osaamista kuvaavaa sanallista arviota/arvosanaa kahdeksan varten

Opetuksen tavoite	Sisältö-alueet	Arvioinnin kohteet ympäristöopissa	Hyvä/arvosanan kahdeksan osaaminen
Tutkimisen ja toimimisen taidot			
T4 rohkaista oppilasta muodostamaan kysymyksiä eri aihepiireistä sekä käyttämään niitä tutkimusten ja muun toiminnan lähtökohtana	S1-S6	Kysymysten muodostaminen	Oppilas osaa muodostaa aiheeseen liittyviä kysymyksiä, joita voidaan yhdessä kehittää tutkimusten ja muun toiminnan lähtökohdaksi.
T5 ohjata oppilasta suunnittelemaan ja toteuttamaan pieniä tutkimuksia, tekemään havaintoja ja mittauksia monipuolisissa oppimisympäristöissä eri aisteja ja tutkimus- ja mittausvälineitä käyttäen	S1-S6	Tutkimisen taidot: suunnittelu, havainnointi ja mittaukset	Oppilas osaa toimia, havainnoida, mitata ja dokumentoida tuloksia ohjeiden mukaisesti. Oppilas osaa suunnitella pieniä tutkimuksia yksin tai yhdessä muiden kanssa.
T6 ohjata oppilasta tunnistamaan syy-seuraussuhteita, tekemään johtopäätöksiä tuloksistaan sekä esittämään tuloksiaan ja tutkimuksiaan eri tavoin	S1-S6	Tutkimisen taidot: johtopäätösten tekeminen ja tulosten esittäminen	Oppilas harjoittelee ohjatusti syy-seuraussuhteiden tunnistamista ja osaa tehdä yksinkertaisia johtopäätöksiä tuloksista. Oppilas osaa esittää tuloksiaan selkeästi.

Esimerkkejä biologian päättöarvioinnin kriteereistä hyvälle osaamiselle (arvosanalle 8) oppimäärän päättyessä

T3 ohjata oppilasta tutkimaan eliöiden sopeutumista eri elinympäristöihin ja ymmärtämään erilaisten elinympäristöjen merkitys luonnon monimuotoisuudelle	S1-S4, S6	Eliöiden sopeutumisen ja elinympäristöjen monimuotoisuuden hahmottaminen	Oppilas osaa tehdä havaintoja lajien esiintymisestä ja osaa kuvata lajien sopeutumista eri elinympäristöihin. Oppilas tunnistaa lähiympäristön tyypillisiä eliölajeja ja ymmärtää niiden merkityksen luonnon monimuotoisuudelle.
T4 ohjata oppilasta ymmärtämään perinnöllisyyden ja evoluution peruseriaatteita	S1, S4, S5	Perinnöllisyyden ja evoluution peruseriaatteiden hahmottaminen	Oppilas ymmärtää ja osaa kuvata perimän ja ympäristön vaikutusta eliöiden yksilönkehityksessä. Oppilas osaa kuvata miten elämä ja luonnon monimuotoisuus ovat kehittyneet maapallolla evoluution tuloksena.
T5 ohjata oppilasta ymmärtämään ihmisen kehitystä ja elimistön perustoimintoja	S5	Ihmiselimistön rakenteen ja toiminnan hahmottaminen	Oppilas osaa kuvata ihmiselimistön perusrakenteita ja elintoimintoja sekä osaa selostaa ihmisen kasvun ja kehittymisen pääperiaatteita.
T6 ohjata oppilasta arvioimaan luonnonympäristössä tapahtuvia muutoksia ja ihmisen vaikutusta ympäristöön sekä ymmärtämään ekosysteemipalveluiden merkitys	S6	Luonnonympäristössä tapahtuvien muutosten havainnointi	Oppilas osaa tehdä havaintoja ja pieniä tutkimuksia omassa lähiympäristössä tapahtuvista luonnollisista ja ihmisen toiminnan aiheuttamista luonnonympäristön muutoksista. Oppilas ymmärtää maapallon luonnonvarojen rajallisuuden ja ekosysteemipalveluiden merkityksen sekä tuntee kestävän elämäntavan perusteet ja jokamiehen oikeudet ja velvollisuudet.

Oppilaan oppimisen arviointi ympäristöopissa vuosiluokilla 3–6

- ◆ Ympäristöopin sanallista arviota tai arvosanaa antaessaan opettaja arvioi oppilaan osaamista **suhteessa paikallisessa opetussuunnitelmassa asetettuihin tavoitteisiin.**
- ◆ Määritellessään osaamisen tasoa 6. vuosiluokan lukuvuositodistusta varten **opettaja käyttää ympäristöopin valtakunnallisia arviointikriteereitä.**
- ◆ Opinnoissa edistymisen kannalta on keskeistä **tutkimisen ja toimimisen taitojen** lisäksi myös tiedonalojen osaaminen.

Oppilaan oppimisen arviointi kuvataiteessa vuosiluokilla 3–6

- ◆ Antaessaan kuvataiteen sanallista arviota tai arvosanaa opettaja arvioi oppilaan osaamista suhteessa **paikallisessa opetussuunnitelmassa asetettuihin tavoitteisiin.**
- ◆ Määritellessään osaamisen tasoa 6. vuosiluokan lukuvuositodistusta varten opettaja käyttää **kuvataiteen valtakunnallisia arviointikriteereitä.**
- ◆ Opinnoissa edistymisen kannalta on keskeistä havainnoida oppilaan edistymistä **kuvien tuottamiseen, vastaanottamiseen ja tulkitsemiseen** liittyvien taitojen kehittämisessä.

Oppilaan oppimisen arviointi biologiassa vuosiluokilla 7–9

- ◆ Päätösarviointi sijoittuu siihen lukuvuoteen, jona **biologian opiskelu päättyy kaikille yhteisenä oppiaineena.**
- ◆ Päätösarvioinnilla määritellään, miten oppilas on opiskelun päättyessä saavuttanut biologian oppimäärän tavoitteet.
- ◆ Päätösarvosana muodostetaan **suhteuttamalla oppilaan osaamisen taso biologian valtakunnallisiin päätösarvioinnin kriteereihin.**
- ◆ Biologiassa oppilaan osaaminen kehittyy yleensä eri tavoitealueilla oppimäärän päättövaiheeseen saakka.
- ◆ **Päätösarvosanan muodostamisessa otetaan huomioon kaikki valtakunnalliset päätösarvioinnin kriteerit riippumatta siitä, mille vuosiluokalle vastaava tavoite on asetettu paikallisessa opetussuunnitelmassa.**
- ◆ Oppilas saa arvosanan kahdeksan (8), mikäli hän osoittaa keskimäärin kriteerien määrittämää osaamista. Arvosanan kahdeksan tason ylittäminen joidenkin tavoitteiden osalta voi kompensoida tasoa heikomman suoriutumisen joidenkin muiden tavoitteiden osalta.

Opetuksen eheyttäminen

- ◆ Tavoitteena on
 - tehdä mahdolliseksi opiskeltavien asioiden välisten suhteiden ja keskinäisten riippuvuuksien ymmärtäminen,
 - auttaa yhdistämään eri tiedonalojen tietoja ja taitoja, jäsentämään niitä mielekkäiksi kokonaisuuksiksi vuorovaikutuksessa toisten kanssa,
 - ohjata oppilaita soveltamaan tietojaan ja tuottaa kokemuksia yhteisöllisestä tiedon rakentamisesta,
 - auttaa hahmottamaan koulussa opiskeltavien asioiden merkitys oman elämän, yhteisön, yhteiskunnan ja ihmiskunnan kannalta.

Opetuksen eheyttäminen

- ◆ Eheyttäminen edellyttää selkeää tavoitteenmäärittelyä ja sitä palvelevaa sisältöjen ja työtapojen valintaa
- ◆ Eheyttämisen keinoja on useita, kesto ja toteuttamistapa voivat vaihdella
 - Rinnastaminen
 - Jaksottaminen
 - Toiminnallisten aktiviteettien toteuttaminen (teemapäivät, tapahtumat)
 - Monialaiset oppimiskokonaisuudet
 - Oppiaineiden muodostamat integroidut kokonaisuudet
 - Kokonaisopetus
- ◆ Monialaisten oppimiskokonaisuuksien toteuttaminen on velvoite.

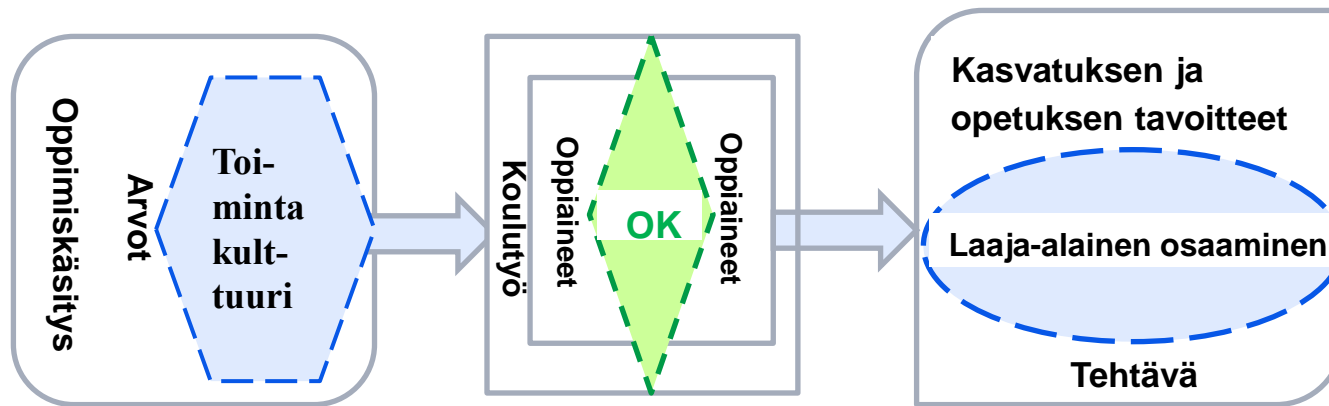

Monialaiset oppimiskokonaisuudet perusopetuksessa

- Perusopetuksessa oppilailla vähintään yksi oppimiskokonaisuus lukuvuodessa
- Tehdään oppiaineiden yhteistyönä, oppilaat mukana
- Oppimiskokonaisuuksien nimet, tavoitteet, sisällöt ja toteutus päätetään paikallisesti
 - *Oppilaiden kannalta kiinnostavia ja merkityksellisiä*
 - *Auttavat hahmottamaan, miten eri oppiaineissa opiskeltavat asiat liittyvät toisiinsa ja ”oikeaan” elämään*
 - *Lisäävät mahdollisuuksia ymmärtää asioiden vuorovaikutussuhteita ja keskinäisiä yhteyksiä*
 - *Edistävät laaja-alaista osaamista*

Monialaiset oppimiskokonaisuudet perusopetuksessa

Monialaiset oppimiskokonaisuudet (OK) ovat opetusta eheyttäviä ja oppiaineiden yhteistyöhön perustuvia opiskelujaksoja, joissa hyödynnetään koulun kaikkea toimintaa ja yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa. Oppilaiden osallistuminen suunnitteluun on tärkeää.

Oppimiskokonaisuudet esiopetuksessa

- ◆ Eheytytyn opetuksen periaate
- ◆ Yleiset tavoitteet aiempaa tarkemmin
- ◆ Viisi kokonaisuutta
 - Ilmaisun monet muodot
 - Kielen rikas maailma
 - Minä ja meidän yhteisömme
 - Tutkin ja toimin ympäristössäni
 - Kasvan ja kehityn

Paikallisen työn kysymyksiä

- ◆ Miten päästään yhdessä pohtimaan laaja-alaisen osaamisen merkitystä ja vaikutusta opetukseen ja oppimiseen?
- ◆ Onko tarvetta painottaa jotakin/joitakin laaja-alaisen osaamisen alueita? Mitä se merkitsee ops-työssä ja koulutyössä?
- ◆ Miten ja millä tasolla monialaisista oppimiskokonaisuuksista ja muista opetuksen eheyttämistavoista päätetään?
- ◆ Miten vuosittainen suunnittelu toteutetaan niin, että oppilaat saadaan mukaan miettimään aiheita, tavoitteita, sisältöjä ja toteuttamistapoja?
- ◆ Miten oppiaineosuuksien laadinnassa vältetään pikkutarkat sisältökuvaukset?
- ◆ Miten kuvataan ohjaus, eriyttäminen ja tuki oppiaineessa niin, että se antaa opettajalle hyvät työkalut tunnistaa oppilaiden tuen tarpeet ja taidon tarjota tukea?